

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Δ/ση: Λ. Θηβών 196-198, Άγιος Ιωάννης Ρέντη,
ΤΚ 18233
Πληροφορίες: Β. Λαμπίρη
Τηλ.: 213.212.8691
Email: dpt.lpa@migration.gov.gr

Αγ. Ιωάννης Ρέντη, 11 Οκτωβρίου 2024
ΑΠ: 254413

ΠΡΟΣ: Την ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ :

1. **ΒΟΥΛΕΥΤΗ κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟ ΒΑΛΤΟΓΙΑΝΝΗ,**
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
2. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**
3. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**
4. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ**
5. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**
6. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Θ Έ Μ Α : Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
ΣΧΕΤΙΚΑ : Η υπ' αριθμ. Πρωτ. 6837/18.09.2024 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Δ. Βαλτογιάννης, με θέμα: «*Μεταναστευτικό: οι Ευθύνες της Κυβέρνησης και η κρίση που εντείνεται* » και κατά το μέρος αυτής που αφορά σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου (ΥΜΑ), σας γνωρίζω τα εξής:

Η Ελλάδα, ως κυρίαρχο κράτος και κράτος δικαίου, είναι προσηλωμένη στην ασφάλεια και προστασία των συνόρων της τα οποία είναι και εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, με σεβασμό στις διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές υποχρεώσεις της και μέριμνα για τον πλήρη σεβασμό και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στόχος είναι να μην αποτελεί η χώρα μας πύλη εισόδου παράτυπων μεταναστευτικών ροών προς την Ευρώπη και να αντιμετωπισθεί η εγκληματική δράση δικτύων παράνομης διακίνησης μεταναστών, διασφαλίζοντας παράλληλα άμεση και έγκαιρη πρόσβαση στις διαδικασίες υποδοχής και ασύλου των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας.

Σε ό,τι αφορά τις όποιες προκλήσεις τυχόν προκύπτουν από νέες πρωτοβουλίες και διεργασίες σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές, όπως έχει ήδη έμπρακτα αποδειχθεί, διαθέτουν τους απαραίτητους μηχανισμούς αντίδρασης και το αυξημένο επίπεδο ετοιμότητας που είναι αναγκαίο, ώστε να τις αντιμετωπίσουν άμεσα και αποτελεσματικά.

Σε ό,τι αφορά τις ροές από τρίτες χώρες Στην Ελλάδα, αυτές εντάσσονται στη γενικότερη αύξηση των ροών προς όλες τις μεταναστευτικές οδούς προς την ΕΕ και παραμένουν διαχειρίσιμες από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές, δεδομένων και των ενισχυμένων δυνατοτήτων που αυτές έχουν αναπτύξει.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των διαδικασιών της ΕΕ, η Ελλάδα επιδιώκει ενεργά και συστηματικά τη διαμόρφωση συμμαχιών και συνεργασιών που προωθούν τις εθνικές μας θέσεις και στηρίζουν τις προσπάθειες της χώρας μας. Μέχρι τώρα, η Ελλάδα και οι υπόλοιπες Μεσογειακές Χώρες πρώτης γραμμής (η λεγόμενη ομάδα των «**MED5**») επέδειξαν εποικοδομητικό πνεύμα στις διαπραγματεύσεις για το νέο σύμφωνο της ΕΕ για τη μετανάστευση και το άσυλο, συμβάλλοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, στην επίτευξη

ισορροπίας μεταξύ ευθύνης και αλληλεγγύης και στην ολοκλήρωση της υιοθέτησης του Συμφώνου, του οποίου η εφαρμογή εκκινεί τον Ιούνιο 2026.

Με την ψήφιση του νέου **Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο** η Ευρωπαϊκή Ένωση πλέον διαθέτει ένα κοινό νομικό πλαίσιο για τη μετανάστευση και το άσυλο, αντικείμενο του οποίου είναι η ενιαία εφαρμογή κοινών διατάξεων σε όλα τα κράτη μέλη της και το οποίο έχει ως σκοπό να προάγει την ενσωμάτωση του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου, όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 78 της ΣΛΕΕ.

Καθοριστικής σημασίας είναι επίσης το γεγονός ότι προβλέφθηκε, για πρώτη φορά με υποχρεωτικό τρόπο, ένα σύστημα αλληλεγγύης, όπου όλα τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να συνεισφέρουν, ώστε να επιμερίζεται το βάρος που καλούνται να διαχειριστούν τα κράτη πρώτης υποδοχής. Επιπλέον, μεγάλη είναι η σημασία του νέου Κανονισμού Κρίσεων (Crisis Regulation), ο οποίος ουσιαστικά δημιουργεί έναν οδικό χάρτη για τα κράτη μέλη, προκειμένου να δύνανται να αντιμετωπίζουν εγκαίρως και επιτυχώς καταστάσεις κρίσεως ανωτέρας βίας, ιδίως δε να αντιμετωπίζουν έκτακτες καταστάσεις κρίσης υβριδικής μορφής, προκαλούμενες από την εσχάτως επαναλαμβανόμενη εργαλειοποίηση των μεταναστευτικών πληθυσμών από τρίτες χώρες προς εξυπηρέτηση ιδίων συμφερόντων.

Από τα ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι το νέο Σύμφωνο, συνεπώς και η χώρα μας, διαθέτει σημαντικό αριθμό εργαλείων και προβλέψεων, ικανών να δώσουν στα κράτη μέλη δυνατότητες που μέχρι τώρα δεν υπήρχαν, ούτως ώστε να διασφαλισθεί η αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης, ενώ ταυτόχρονα φιλοδοξεί να εξισορροπήσει τις πιέσεις που προέρχονται από τυχόν αυξανόμενες μεταναστευτικές ροές, ώστε να μην ασκούνται μόνο στα συστήματα υποδοχής και ασύλου των χωρών πρώτης υποδοχής.

Επίσης, η Ελλάδα, από κοινού με άλλα ΚΜ, συμμετέχει σε πρωτοβουλίες που αφορούν την εξέταση «καινοτόμων» ιδεών και προσεγγίσεων για τη διαχείριση των προκλήσεων στους τομείς της μετανάστευσης και του ασύλου στην Ευρώπη. Στο πλαίσιο αυτό, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υιοθέτησης του νέου Συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, 15 Υπουργοί Εσωτερικών ΚΜ, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα (Αυστρία, Βουλγαρία, Δανία, Εσθονία, Ιταλία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Ολλανδία, Πολωνία, Ρουμανία, Τσεχία, Φινλανδία) έθεσαν με επιστολή τους (στις 15.5.24) τις εν λόγω προτάσεις υπόψιν της Ευρ. Επιτροπής.

Η Ελλάδα έχει επανειλημμένα υποστηρίξει την ανάγκη ολοκληρωμένης και συνεκτικής ενωσιακής πολιτικής για τη μετανάστευση και το άσυλο, τονίζοντας ότι η εξωτερική διάσταση είναι κρίσιμη παράμετρος, ώστε να μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά η εσωτερική διάσταση και το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα μετανάστευσης και ασύλου. Ως βασικά στοιχεία της εξωτερικής διάστασης, η χώρα μας αναδεικνύει την αποτελεσματική προστασία των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών (μέσω εξάρθρωσης των εγκληματικών δικτύων παράνομης διακίνησης, αλλά και μέσω διασφάλισης της διαθεσιμότητας οδών νόμιμης, ασφαλούς και οργανωμένης μετανάστευσης σύμφωνα με τις ανάγκες και δυνατότητες των χωρών υποδοχής) και την ενίσχυση της επιστροφής, της επανεισδοχής και της βιώσιμης επανένταξης που αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για την αξιοπιστία του Ευρωπαϊκού συστήματος μετανάστευσης και ασύλου. Σημαντική κρίνεται, για την προώθηση των ανωτέρω θεμάτων, η συνεργασία με την Τουρκία.

Επί του παρόντος, είναι υπό διαμόρφωση στα αρμόδια όργανα της ΕΕ με την ενεργό συμμετοχή των ΚΜ, οι Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές (Strategic Guidelines) για θέματα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων εντός του Χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ένωσης για την επόμενη πενταετία, ώστε να αντανakλάται το συνολικό φάσμα των αναγκών της μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ και να αποτυπώνονται ορθά οι προτεραιότητες αυτής.

Τέλος, ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου, επιβεβαιώνοντας τη δέσμευση της Ελλάδας να συμμετέχει ενεργά στις ευρωπαϊκές διαβουλεύσεις για την αναζήτηση αποτελεσματικών λύσεων στο ζήτημα της μετανάστευσης, συμμετείχε πρόσφατα σε Υπουργική Συνδιάσκεψη στο πλαίσιο της Διαδικασίας του Βερολίνου (Βερολίνο, 17 τρχ.). Κατά την διάσκεψη, από ελληνικής πλευράς τονίστηκε η αναγκαιότητα τήρησης του πνεύματος των συνθηκών Σένγκεν, καθώς και του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, προκειμένου να μην οδηγηθούν τα ΚΜ και η ΕΕ σε οδούς που παραπέμπουν σε μονομερείς ενέργειες και που θέτουν υπό κίνδυνο, όχι μόνο το πνεύμα του Σένγκεν και του Ευρωπαϊκού συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, αλλά το ίδιο το πνεύμα της 3 Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περαιτέρω, επισημάνθηκε ότι το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο εκφράζει το πνεύμα της αλληλεγγύης μεταξύ των ΚΜ αναφορικά με το σύνθετο ζήτημα της μετανάστευσης, που επηρεάζει πρωτίστως τις ευρωπαϊκές χώρες πρώτης γραμμής, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, οι οποίες έχουν διαχειριστεί στο παρελθόν αυξημένες μεταναστευτικές ροές και ταυτόχρονα είναι επιφορτισμένες με τη διαφύλαξη των ευρωπαϊκών συνόρων.

Όσον αφορά τη στήριξη των ελληνικών πόλεων στα διοικητικά όρια των οποίων υφίστανται δομές φιλοξενίας πολιτών τρίτων χωρών (π.τ.χ.) του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ή επιβαρύνονται από τις μεταναστευτικές ροές επισημαίνεται ότι από το 2020 έως και σήμερα έχουν χρηματοδοτηθεί 182 εγκεκριμένα έργα/προμήθειες/μελέτες με ποσό συνολικού ύψους **79.062.069,44 ευρώ**, σύμφωνα με το αρθρ. 196 του ν.4662/2020 (Α'27) (έργα υποδομής, δρόμοι πλατείες, πεζόδρομοι, ηλεκτροφωτισμός, μηχανολογικές εγκαταστάσεις, σχολικές αίθουσες, παιδικές χαρές, αθλητικές εγκαταστάσεις, μονάδες βιολογικού καθαρισμού & αφαλάτωσης, απορριμματοφόρα & μέσα αποκομιδής, ειδικά οχήματα κ.α.) Επιπλέον, σύμφωνα με το αρθρ. 195 του ίδιου νόμου, από το 2020 έως και σήμερα, έχουν καταβληθεί χρηματικά ποσά κάλυψης έκτακτων αναγκών λόγω του μεταναστευτικού-προσφυγικού σε δικαιούχους Δήμους της χώρας (Κως, Σάμος, Λέσβος, Χίος, Λέρος, Μυτιλήνη κ.α), συνολικού ύψους **17.549.685,38 ευρώ** και εκκρεμεί η εκταμίευση νέων χρηματοδοτήσεων το αμέσως προσεχές διάστημα ποσού ύψους **1.335.000,00 ευρώ** για Ικαρία, Φαιστό, Τήλο, Χίο, Μυτιλήνη, Δυτική Λέσβο.

Τέλος, επισημαίνεται πως κάθε τρίμηνο καταβάλλονται σε τακτική βάση ανταποδοτικά τέλη σε Δήμους που φιλοξενούν πολίτες τρίτων χωρών, σε αναλογική βάση με τον πληθυσμό τους, συνολικού ποσού, έως και σήμερα, ύψους **13.631.437,05 ευρώ**.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφείο Υφυπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο
5. Υπηρεσία Συντονισμού
6. Δ/νση Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Συνεργασίας
7. Δ/νση Νομικής Υποστήριξης Ασύλου και Υποδοχής
8. Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης